

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 00

F: 01 369 78 32

E: gp.mddsz@gov.si www.mddsz.gov.si

Številka: 024-20/2017/1

Ljubljana, dne 7. 12. 2017

EVA

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Nadaljnja izvedba projekta odprave zaostankov pri reševanju pritožb na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakon o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na svoji seji dne sprejela naslednji

S K L E P

1. Vlada Republike Slovenije se je seznanila z Informacijo o izvajanju postopkov na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16 in 61/17 ZUPŠ; v nadaljnjem besedilu: ZUPJS), Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15 in 88/16; v nadaljnjem besedilu: ZSVarPre) in Zakona o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16 in 61/17 ; v nadaljnjem besedilu: ZŠtip-1) in zaostankih pri reševanju pritožb na podlagi navedenih zakonov.
2. Vlada Republike Slovenije soglaša z nadaljevanjem posebnega projekta »Odprava zaostankov pri reševanju pritožb na MDDSZ«, ki bo trajal do 31. 10. 2018 in v okviru katerega se odpravijo zaostanki pri reševanju pritožb zoper odločbe izdane na podlagi ZUPJS, ZSVarPre, ZŠtip.
3. Odprava zaostankov se bo reševala v okviru povečanega obsega v višini 6.000 eur mesečno na podlagi drugega odstavka 22. d člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15 in 23/17 – ZDOdv), oziroma 72.000,00 evrov za obdobje od 1. 11. 2017 do 31. 10. 2018. Sredstva za plačilo dela plače iz naslova povečanega obsega dela zagotovi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti znotraj svojega finančnega načrta.

mag. Lilijana Kozlovič
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA:

- informacija o izvajanju postopkov

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Ministrstvo za finance,

<ul style="list-style-type: none"> - Ministrstvo za javno upravo, - Služba Vlade RS za zakonodajo. 		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> - dr. Anja Kopač Mrak, ministrica - Martina Vuk, državna sekretarka - Špela Isop, namestnica generalne direktorice 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratak povzetek gradiva:		
<p>Zaradi velikega števila nerešenih pritožb - zaostankov na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ministrstvo s predmetnim vladnim gradivom ponovno seznanja Vlado Republike Slovenije z zaostanki pri reševanju pritožb s področja Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Hkrati predlaga način odprave zaostankov na MDDSZ v okviru nadaljnje izvedbe posebnega projekta »Odprava zaostankov pri reševanju pritožb na MDDSZ«. V gradivu predlagamo odpravo zaostankov v okviru povečanega obsega dela, pri čemer se sredstva za plačilo dela plače iz naslova povečanega obsega dela krijejo iz proračunske postavke 3011 - Plače.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
<p>Predvidena sredstva za plačilo dela plače iz naslova povečanega obsega dela za leto 2018 znašajo 72.000,00 EUR. Sredstva za plačilo dela plače iz naslova povečanega obsega dela krije MDDSZ iz proračunske postavke 3011 - Plače.</p>		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	+0,00	+72.000,00		
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

NE

<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	
<p>Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE – Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE <p>Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:</p> <ul style="list-style-type: none"> – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. <p>Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.</p>	
<p>9. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p>	
<p>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</p>	<p>NE</p>
<p>Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno</p>	
<p>10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</p>	<p>NE</p>
<p>11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</p>	<p>NE</p>
<p>dr. Anja Kopač Mrak MINISTRICA</p>	

PRILOGA

Informacija o izvajanju postopkov na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15 in 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US in 88/16; v nadaljevanju ZUPJS); Zakona o socialno varstvenih prejemkih (Uradni list RS, št. 61/10, 40/11, 14/13, 99/13, 90/15 in 88/16; v nadaljevanju ZSVarPre); Zakona o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C in 8/16; v nadaljnjem besedilu: ZŠtip-1) in zaostankih pri reševanju pritožb na podlagi navedenih zakonov.

1. Opis stanja (pravno stanje in dejansko stanje)

Sprejem zakonov, ki urejata socialno varstvene pravice, tj. ZUPJS in ZSVarPre, je sprožil spremembo odločanja o pravicah do otroškega dodatka, denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, državnih štipendij, subvencije malice, subvencije najemnine in drugih. Osnovni cilj nove zakonodaje je bil dosežen, in sicer se vlagateljem priznavajo socialne pravice glede na njihov dohodkovni položaj, pri čemer se priznane pravice ne kopičijo. Največja pridobitev sistema je vzpostavitev številnih baz podatkov, kar je lahko podlaga za odločanje o vseh pravicah, ki se nanašajo na socialni položaj posameznikov in družin (brezplačna pravna pomoč, izterjave dolgov in drugo).

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju ministrstvo) se je že pred uveljavitvijo novih zakonov pripravilo na reševanje vprašanj, ki se navadno pojavijo ob sprejemu nove zakonodaje, vendar vseh zapletov ni moglo preprečiti, saj se je število pravic, o katerih ministrstvo odloča, bistveno povečalo. Večje težave so nastale tudi zaradi sprejema interventnih zakonov, ki sta bila sprejeta zaradi poslabšanja ekonomskega stanja v državi in sta zmanjšala višino priznanih pravic. Ker socialna zakonodaja rešuje socialne stiske, se pritiski na socialne pravice večajo.

Na ministrstvu naj bi se po oceni, narejeni februarja 2011, dodatno zaposlilo 20 do 25 novih javnih uslužbencev (od tega 6 informatikov, ostali pa na reševanju postopkov). Dejansko pa se je število vseh zaposlenih v ministrstvu, po kadrovskem načrtu vse od uveljavitve ZUPJS, torej od leta 2011 dalje, zmanjševalo, in sicer v letu 2012 za 4,1% glede na leto 2011 in v letu 2013 (do vključno marca) za dodatnih 4,7% glede na leto 2012. Skupaj se je tako število zaposlenih v dobrem letu zmanjšalo za 19 zaposlitev, ministrstvo pa je izvedlo tudi več drugih ukrepov za zmanjšanje mase sredstev za plače.

Iz vsega navedenega izhaja, da so bile namesto potrebnih 20 do 25 zaposlitev za izvajanje ZUPJS lahko kljub maksimalnim naporom realizirane le 4 zaposlitve (2 prevzema javnih uslužbencev z ZPIZ in 2 notranji premestitvi). Do leta 2016 se stanje na kadrovskem področju ni popravilo. Do konca leta 2013 je bila na podlagi sklepa Vlade izveden projekt reševanja zaostankov, pri čemer je bil ta uspešno izveden in se je število zaostankov zmanjšalo s preko 10.000 zaostankov na približno 3.000, ker pa je bil projekt zaključen, število zaposlenih pa se ni povečalo za načrtovane zaposlitve za nedoločen čas, se je število zaostankov ponovno začelo večati. Od 5 predvidenih zaposlitev za nedoločen čas, so bile realizirane le 3 zaposlitve, od tega je bil 1 javni uslužbenec premeščen v drug direktorat, nadomestila pa Sektor za pravic iz javnih sredstev ni dobil. Vse zaposlitve za določen čas, pa so se po preteku projekta, zaključile.

2. Predlog sanacije

Kljub temu, da se je ministrstvo trudilo organizirati delo z razpoložljivimi kadri, se je ta le še zmanjševal. Ob povprečnem mesečnem pripadu 750 zadev, ki se nanašajo na pravice iz javnih sredstev, se je število zaostankov ponovno pričelo večati. Z reorganizacijo Direktorata za socialne zadeve v aprilu 2016 je bil preimenovan Sektor za upravno-pravne zadeve v Sektor za pravice iz javnih sredstev, pri čemer je bil namen osredotočiti se predvsem na odpravo zaostankov in obvladovanje sprotne pripada zadev. V direktoratu se kadrovska okrepitev ni izvedla, število zaposlenih se je zmanjševalo oziroma se daljše odsotnosti niso nadomeščale. Prav tako bomo na ministrstvu striktno zahtevali od CSD-jev, da upoštevajo 243. člen Zakona o splošnem upravnem postopku, ki pravi, da v kolikor organ, ki je izdal odločbo, ob reševanju pritožbe spozna, da je bil

izvedeni postopek nepopoln in da je to utegnilo vplivati na odločitev o zadevi, dopolni postopek. S tem bi prav tako vplivali na manjši pripad zadev na ministrstvo.

Od meseca novembra 2016, je v okviru povečanega obsega dela reševalo pritožbe 12 javnih uslužbencev. V okviru povečanega obsega dela je rešil vsak javni uslužbenec najmanj 10 pritožb mesečno. Mesečno se je tako rešilo 120 pritožb.

Večina pritožb zoper oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev iz leta 2015 je bila že rešena, vendar obstajajo pritožbe iz tega leta, ki so še v postopku obravnave, medtem ko so ostale pritožbe zoper oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev, rešene v roku 5 mesecev od prispetja. Pritožbe zoper pravico do družinskega pomočnika, se zaradi kadrovskega primanjkljaja rešujejo približno 1 leto. Pritožbe zoper subvencijo najemnine trenutno rešujemo še iz leta 2015, zato lahko stranke pričakujejo rešitev njihove pritožbe v roku približno 3 let. Pritožbe zoper otroški dodatek, subvencijo vrtca in državno štipendijo rešujemo trenutno manjše število še iz leta 2015, zato lahko stranke pričakujejo rešitev njihove pritožbe v roku 2 let. Glede državnih štipendij, katerih vsebina se opredeljuje v ZŠtip-1, dodelitev pa ureja ZUPJS v 6., 7., 23., členu, ima ministrstvo precejšnje zaostanke in sicer okoli 1.000 nerešenih zadev, saj jih načeloma rešuje 1 javni uslužbenec, ki pa ob tem poleg dodatnih zadolžitev prednostno rešuje tudi pritožbe zoper denarne socialne pomoči in varstveni dodatek.

Pritožbe zoper denarno socialno pomoč in varstveni dodatek, se zaradi namena teh pravic (zagotavljanje sredstev za osnovno preživetje oziroma sredstev za kritje stroškov trajnih potrošnih dobrin za osebe, ki z delom ne morejo več vplivati na svoj socialni položaj) rešujejo prednostno. Kriterij za določanje prednosti reševanja pritožb zoper denarno socialno pomoč in varstveni dodatek izhaja iz samega namena pravic. Ostale pritožbe rešujemo po vrstnem redu, tako kot prispejo na ministrstvo. Tudi pri prednostnem reševanju pritožb zoper denarno socialno pomoč in varstveni dodatek že zaznavamo zaostanke, zato lahko stranke pričakujejo rešitev njihovih pritožb v roku 3 mesecev. Pri reševanju pritožb zoper izredno denarno socialno pomoč zaostankov praviloma nimamo.

Na dan 18. 8. 2017 je bilo na Direktoratu za socialne zadeve v reševanju 5.900 zadev, ki se nanašajo na ZUPJS in ZSVarPre (od tega okoli 4.900 iz naslova pritožb zoper pravice iz javnih sredstev in okoli 1.000 iz naslova odpisov dolga). Kadrovska sila, ki rešuje te zadeve obsega 6 javnih uslužbencev (eden zaposlen za polovični delovni čas). Reševanje zaostankov ob neprestanem prilivu novih pritožb ter ob vseh drugih zadevah, ki jih je tudi treba reševati na socialnem področju (priprava predlogov zakonov, izvedba projekta reorganizacije centrov za socialno delo, itd.), predstavlja izredno zahtevno delo. Tako se ob povečanju števila nujnih nalog, število rešenih pritožb posledično zmanjša. Projekt odprave zaostankov omogoča, da zaostanki naraščajo počasneje. Nujno je, da se zaostanki popolnoma odpravijo, saj bomo s tem lahko redno in sprotno izvajali svoje delo. Pospešeno reševanje odločb na drugi stopnji je pomembno tudi z vidika načrtovane uvedbe Avtomatičnega informativnega izračuna (AIZ) v septembru 2018. Novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (ZUPJS-H) je bila v mesecu oktobru 2017 že sprejeta na Vladi RS in poslana v državnozborsko proceduro. Najpomembnejša novost predlaganih zakonskih sprememb je prav uvedba AIZ, katerega cilj je poenostavitev in racionalizacija postopkov odločanja o letnih pravicah (otroški dodatek, državna štipendija, subvencija vrtca, malice in kosila). Z avtomatizacijo odločanja želimo razbremeniti delavce na centrih za socialno delo (vodenja posebnih ugotovitvenih postopkov) ter stranke (vlaganja ponovnih vlog za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev). Želimo postaviti sodoben socialnovarstveni sistem, ki omogoča enovit, hiter, strokoven in učinkovit način odločanja o pravicah iz javnih sredstev. Ker bo avtomatično podaljšanje letne pravice pomenilo, da bo stranka še vedno morala vložiti samo prvo vlogo za letne pravice, naslednje leta pa se bodo pravice podaljšale brez vloge stranke, je veliko število nerešenih pritožb na ravni MDDSZ potencialna nevarnost, da se izdajo napačni AIZ, kar pomeni večje število ugovorov in potenciranje obstoječega problema. Tudi iz navedenega razloga in zasledovanje cilja čim večjega števila točnih, pravilnih in zakonitih AIZ, je potrebno zaostanke glede pravic po ZUPJS čimprej odpraviti.

Na ministrstvu ocenjujemo, da je uveljavljanje pravic iz javnih sredstev velikega pomena za državljane Republike Slovenije in vse prebivalce Slovenije, ki so se znašli v socialni stiski, zato je nujno, da se postopki reševanja pritožb zoper odločbe, izdane na področju pravic iz javnih sredstev, pospešijo

Odprava zaostankov se bo reševala v okviru povečanega obsega dela v višini 6.000 eur mesečno na PP 3011 Plače, za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela na podlagi drugega odstavka 22. d člena Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US,40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15 in 23/17 – ZDOdv).